

Матеріально-технічне забезпечення є також ключовим аспектом упровадження STEM-освіти. Це означає, що для успішного навчання учнів початкових класів необхідне сучасне обладнання й інструменти для проведення практичних занять. Наприклад, це можуть бути лабораторні прилади, комп'ютери, програмне забезпечення, робочі майданчики для експериментів тощо.

Співпраця з батьками є важливим складником успішної реалізації STEM-освіти. Батьки мають потенціал стати не лише партнерами, а й активними учасниками підтримки й розвитку STEM-освіти у школах.

Залучення батьків до участі в шкільних STEM-проєктах, конкурсах та іншій діяльності може мати значний вплив на мотивацію учнів. По-перше, це дає здобувачам початкової освіти відчуття підтримки й інтересу з боку родини, що може стимулювати їхню активність і залученість до навчального процесу. Крім того, батьки, як активні учасники, можуть допомогти учням зрозуміти практичне значення STEM-навчання, використовуючи свій власний професійний і життєвий досвід.

Висновки. Впровадження STEM-освіти в освітній процес початкової школи є надзвичайно важливою інвестицією в майбутнє, ініціативою, яка допомагає підготувати здобувачів початкової освіти до викликів сучасного світу, формуючи в них критичне мислення, творчість, спроможність знаходити вихід із будь-яких ситуацій.

Список використаних джерел

1. Гущина Н. І., Василяшко І. П., Патрикеева О.О., Коршунова О. В., Булавська Л. Г. STEM-школа – 2021: Збірник матеріалів. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2021. 155 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/730319/1/2021_Zbirnyk_STEMschool_1.pdf (дата звернення: 04.04.2024).

2. Кравченко О. А. STEM-освіта: проблеми та перспективи впровадження в початковій школі. *Київський науково-педагогічний вісник*. 2018. № 13. С. 33–38. URL: http://knopp.org.ua/file/16_2019.pdf (дата звернення: 09.04.2024).

3. Кривенко І. П., Чалий К. О. Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи : матеріали VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. 164 с. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/18496/1/Konf_FIZMAT.pdf (дата звернення: 10.04.2024).

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗНАВАЧАЛЬНОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХНЬОГО РОЗВИТКУ

Науменко Роман Юрійович,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти 1 року навчання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Науковий керівник: Решетняк Віктор Федорович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики оочаткової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

Ключові слова: Нова українська школа, здобувачі початкової освіти, особистісно орієнтований підхід, позанавчальна діяльність.

Нинішні зміни в суспільстві вимагають від педагогів переглянути цілі навчання й виховання, спрямовуючи їх на розвиток інноваційної особистості, здатної до творчості й самореалізації в сучасних умовах. Сьогодні здобувачам початкової освіти потрібні не лише знання, а й навички для успішної адаптації в швидкозмінному світі.

Наша мета полягає в тому, щоб готувати учнів не лише до окремих уроків, а й до життя в цілому, створюючи умови для розвитку їхньої особистості та виявлення творчого потенціалу. Ми сприяємо розвитку власної думки, вмінню вирішувати проблеми й самостійно навчатися, а також швидко адаптуватися до змін у світі інформації.

Згідно з Концепцією Нової української школи ми працюємо на основі особистісно орієнтованої моделі освіти, яка враховує потреби й інтереси дитини. Ми надаємо можливість учням не лише отримувати знання, а й розширювати їх та застосовувати на практиці.

Застосування особистісно орієнтованого підходу до навчання й використання інноваційних технологій стають ключовими напрямками розвитку початкової освіти. Велика кількість дослідників, таких як Г. О. Балл, О. М. Пехота й інші, підтримують цей підхід та переконані в тому, що він сприяє розвитку пізнавальної активності та творчих здібностей учнів.

Одним із головних завдань сучасної освіти є формування освіченої, творчої особистості. Ми визначаємо особистісно орієнтований підхід як ключовий для розвитку учня як громадянина та професійного працівника. Цей підхід покликаний допомогти кожній особистості знайти своє місце в житті та визначити свої інтереси.

Технологія особистісно орієнтованого навчання передбачає спеціальне створення навчальних матеріалів і методів навчання, спрямованих на розвиток особистості. Роль учителя полягає в допомозі учневі в його особистісному зростанні, а не у формуванні особистості.

Особистісно орієнтований підхід у навчанні орієнтований на задоволення пізнавальних потреб і підтримку розвитку дитини як унікальної особистості. Метою його є допомога молодшому школяреві у становленні як суб'єкта, вирішенні проблем і самовизначенні.

Психолого-педагогічні праці й дослідження, такі як ті, що провели Б. Г. Ананьєв, Г. О. Балл, О. М. Пехота, вносять вагомий внесок у розуміння й розвиток особистісно орієнтованого підходу в освіті.

Отже, перехід до особистісно орієнтованого підходу в навчанні є важливим напрямком сучасної освіти, спрямованим на розвиток кожного здобувача початкової освіти як унікальної особистості.

Звісно, особистісно орієнтований підхід в освіті має значний потенціал для покращення якості навчання й виховання дітей. Давайте розглянемо кілька аргументів, які підтверджують цю ідею.

Індивідуалізація навчання дозволяє враховувати індивідуальні потреби, здібності й інтереси кожного учня. Наприклад, учитель може адаптувати програму навчання залежно від особливостей кожного учня, надаючи додаткову підтримку або виклики тим, хто цього потребує.

Стимулювання мотивації до навчання. Коли учні бачать, що їхні індивідуальні потреби й інтереси враховуються, вони більш зацікавлені в навчанні. Це може призвести до підвищення мотивації, бажання досягти успіху й розвитку власних навичок і здібностей.

Розвиток критичного мислення й творчості. Особистісно орієнтований підхід стимулює учнів думати самостійно, аналізувати інформацію та приймати власні рішення. Це сприяє розвитку критичного мислення, творчих здібностей і проблемного мислення, що є важливими навичками в сучасному світі.

Підвищення самооцінки й самоповаги. Коли учні відчують, що їхні індивідуальні досягнення й зусилля цінуються, вони розвивають більш позитивне ставлення до себе й до власного навчання. Це може призвести до підвищення самооцінки й самоповаги, а також до більшого бажання вчитися й розвиватися.

Далі детальніше зупинимося на декількох прикладах успішної реалізації особистісно орієнтованого підходу на практиці.

Індивідуальні навчальні плани. Деякі школи розробляють індивідуальні навчальні плани для кожного учня, де враховуються його потреби, здібності й інтереси. Це дозволяє кожному учневі розвиватися власним темпом і за власними інтересами.

Проекти з особистісного розвитку. Деякі школи впроваджують проекти з особистісного розвитку, які спрямовані на покращення навичок самореалізації, лідерства та співпраці. Наприклад, учні можуть працювати над проектами зі своїми власними ідеями й інтересами, що допомагає їм розкрити свій потенціал.

Менторська підтримка. Деякі школи надають учням можливість працювати з менторами, які допомагають їм визначити власні цілі й розвиватися відповідно до них. Це може бути корисним для учнів, які шукають підтримку та визначають напрямок у своєму особистісному розвитку.

Автентичні проекти. Деякі школи використовують автентичні проекти, які дають учням можливість застосовувати свої знання й навички у реальних ситуаціях. Наприклад, учні можуть працювати над проектами з розв'язання реальних проблем у своїй спільноті, що сприяє їхньому особистісному розвитку й соціальній взаємодії.

Ці приклади демонструють те, як особистісно орієнтований підхід може бути успішно реалізований у шкільній практиці та приносити позитивні результати для розвитку особистості кожного учня.

Список використаних джерел

1. Авдєєва І. Модель організації особистісно зорієнтованої педагогічної освіти. *Психологія і суспільство*. 2018. №1. С.127-129.
2. Адамова А. Впровадження особистісно орієнтованої моделі навчально-виховного процесу. *Управління школою*. 2018. №11. С.2-12.
3. Бех І. Інваріанти особистісно орієнтованого підходу до виховання дитини. *Початкова школа*. 2012. № 2. С. 3-7.
4. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Харків: Школа, 2018. 374 с.
5. Клокер Н. До концепції особистісно орієнтованої школи. *Світло*. 2019. № 3. С.17-22.
6. Красовицький М. Особистісно орієнтована виховна система. *Завуч*. 2012. №6. С. 1-81.
- 7 Кобзар Б. Позакласна та позашкільна виховна робота. Харків: Школа, 2015. 222 с.
8. Решетняк В. Формування творчої особистості учня початкової школи як цілісний процес. *Молодий вчений*. 2019. № 5.2 (69.2). С. 29-32.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ НУШ

Непомняца Галина Іванівна,

кандидатка педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

Ключові слова: Нова українська школа, здобувачі початкової освіти, математична грамотність, майбутні вчителі початкових класів.

Сучасний етап розвитку суспільства вимагає від вищої школи підготовки професійно компетентних фахівців. Це передбачає не лише інформованість майбутнього вчителя, а й його вміння розв'язувати практичні проблеми. У Державному освітньому стандарті підготовки майбутніх учителів початкових класів зазначено основні вимоги до рівня знань і вмінь педагога, а також обґрунтовано комплекс компетентностей, які він повинен набути у процесі вивчення психології, теорії навчання і виховання, методик освітніх галузей тощо. Одним з освітніх компонентів підготовки вчителя початкових класів є методика навчання математичної освітньої галузі. Підвищення ефективності навчання математики в початковій школі пов'язано з методикою опрацювання змісту математичної галузі. Результатом опанування змісту початкового курсу математики є формування математичної грамотності у здобувачів початкової освіти. Отже, у процесі підготовки вчителів початкових класів необхідно розглянути питання формування математичної грамотності у здобувачів початкової освіти.

Дефініція «математична грамотність» включає здатність здобувача початкової освіти використовувати математичні поняття, факти, процедури й міркування для розв'язування математичних задач, завдань і обґрунтування математичних висловлювань. У процесі зазначеної математичної діяльності (виконання арифметичних обчислень, розв'язування рівнянь, отримання логічних висновків із математичних припущень, виконання операцій у символічній формі, зчитування математичної інформації з таблиць і графіків, зображення фігур у просторі й операції з ними, аналіз даних тощо) учні початкових класів набувають відповідних умінь і навичок. Здобувачі початкової освіти працюють із моделлю проблемної ситуації, виявляють закономірності, установлюють зв'язки між математичними об'єктами, а також аргументують свої дії. Отже, в основі математичної грамотності закладені процеси «формулювати», «застосовувати» й «інтерпретувати» математику.

Концепція математичної грамотності слугує підґрунтям для розвитку в учнів глибокого розуміння суто математичних понять, а також надає їм переваги в пізнанні абстрактного світу математики. У визначенні математичної грамотності для майбутніх учителів варто наголосити на необхідності розвитку вміння учнів застосовувати математику в життєвому контексті, для чого необхідно забезпечити їх багатим досвідом навчання математики у початковій школі.

Процес формування математичної грамотності у здобувачів початкової освіти включає відповідні процеси застосування математичних понять, фактів, процедур і міркувань, зокрема такі дії:

- розробляти й реалізовувати стратегії для знаходження математичних розв'язань;